

JONATHAN
COE

Cercul închis

Traducere din limba engleză
de Radu Paraschivescu

POLIROM
2022

Jonathan Coe, *The Closed Circle*

Copyright © Jonathan Coe, 2004

© 2006, 2022 by Editura POLIROM, pentru traducerea în limba română

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Foto copertă: © by Gabardine/Flickr.com

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700505
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1,
sector 4, 040031, O.P. 53

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

COE, JONATHAN

Cercul închis / Jonathan Coe; trad. din lb. engleză de
Radu Paraschivescu. – Iași: Polirom, 2022

ISBN: 978-973-46-8903-3

I. Paraschivescu, Radu (trad.)

821.111

Printed in ROMANIA

Cuprins

<i>Nota autorului</i>	5
Sus pe stîncile de calcar	7
Oameni palizi	53
Rapsodia Norfolk nr. 1	423
Clubul putregaiurilor	
<i>Rezumat</i>	575

Kate făcuse două pizza picante, cu carne de vită tocată și ardei iute și pregătise o salată verde cu cresson și muguri. Din suportul pentru sticle de sub scări Steve alege un Merlot chilian bogat și catifelat, deși spre regretul gazdelor sale, Philip trebuie să treacă pe apă minerală după doar un pahărel.

— Mă rog, acum Kate o să se plictisească teribil, spuse Steve, aruncându-i o privire prin care își cerea iertare, dar trebuie să te-ntreb – ai mai ținut legătura cu vreun coleg de liceu?

— Cu unul sau doi, răspunse Philip. Cu Claire Newman, de pildă – o ții minte?

— Da, sigur. Drăguță fată. Parcă lucra cu tine la revistă.

— Așa e. Ei bine, m-am însurat cu ea la câțiva ani după ce-am terminat școala.

— Zău? Bravo! Felicitări.

— Da, dar nu te agita. Pe urmă am divorțat.

— Aha.

— E-n regulă. Totul s-a aranjat. A fost doar o... decizie proastă, ca atâtea altele. Avem un băiat, Patrick. Stă cu mine și cu a doua soție, Carol, din motive diverse și complicate. Claire a fost în Italia câțiva ani, dar nu de mult s-a mutat la Malvern, așa că poate c-o să ne vedem mai des de-acum încolo. Chiar am vorbit să petrecem câteva zile la Londra nu peste multă vreme și să-l luăm și pe Patrick.

— Toate chestiile astea mi se par foarte moderne și liberale, zise Steve. Eu, unul, n-aș putea să le fac.

Kate interveni, ca să-l tachineze:

— Steve a devenit din ce în ce mai conservator la bătrînețe. De ani de zile încerc să-l conving să avem o căsnicie deschisă, dar nici nu vrea s-audă.

Steve rîse și încheie subiectul.

— Dar ce face Benjamin? Mai știi ceva de el? Îmi dau seama că pare-o nebunie, dar uneori mai intru în cîte-o librărie, la WH Smith sau în altă parte, și mă duc glonț la litera „T” din secțiunea cărților broșate, fiindcă mă aștept oricînd să găsesc ceva scris de el. Cum să-ți spun, am crezut cu toții c-o să ia Premiul Nobel.

— A, cu Ben țin legătura și-acum. De fapt, chiar ne vedem o dată la două săptămîni. E tot în Birmingham. Lucrează la o firmă căreia îi zice Morley Jackson Gray.

Steve își înfipse furculița în niște muguri și spuse:

— Parc-ar fi o firmă de contabilitate.

— Păi asta și e.

— S-a făcut *contabil*?

— Mă rog, și T. S. Eliot a lucrat într-o bancă, nu? Presupun că tot precedentul ăsta i-a trecut prin minte și lui Benjamin.

— Acum îmi aduc aminte, zise Steve. Benjamin chiar a lucrat la o bancă, nu? Doar cîteva luni, înainte să se ducă la universitate.

— Așa e. Și pe urmă... Mă rog, după absolvire a vrut să-și termine romanul pe care-l începuse, așa că în prima fază n-a avut chef de nici o slujbă. Cei de la bancă au spus că-l reprimesc pentru cîteva luni și probabil că lui Benjamin asta i s-a părut modalitatea ideală de a mai face rost de timp pentru scris. Dar... nu știu, romanul ăla parcă nu voia să se lase terminat, iar între timp Ben s-a împrietenit cu un alt individ de la bancă și au format o trupă – ții minte că-i plăcea să compună și muzică – ceea ce i-a consumat tot mai mult timp, și probabil că pe cînd se ocupa de poveștile astea au început să-l

atragă cifrele, fiindcă nu după multă vreme am auzit că a dat examen la contabilitate, că romanul a fost lăsat să aștepte și că are nevoie de o perioadă lungă de stabilitate ca să-și pună ordine-n gânduri.

Philip bău o gură de apă și adăugă:

— Iar după aia s-a-nsurat cu Emily, bine-înțeles.

— Cu cine?

— Cu Emily Sanders. De la liceu. N-o ții minte? De la Societatea Creștină.

Steve clătină din cap.

— Nu le am pe astea. Dar am crezut tot timpul c-o să se-nsoare cu... știi tu... Cicely.

Vocea lui coborî când rosti acest nume, făcîndu-l pe Philip să se întrebe dacă Steve mai simțea, chiar și acum, vreo vinovăție sexuală legată de perioada cînd el și Cicely jucaseră în *Othello* la liceu, iar după aceea avuseseră o aventură rapidă (deși „aventură“ era un cuvînt prea tare, căci nu fusese decît o giugiuleală adolescentină la petrecerea de după spectacol), care dusesse la destrămarea primei lui relații serioase. Pe Philip îl mira peste măsură faptul că pînă și după două decenii mai existau oameni care nu puteau să pronunțe numele acela fără să fie scuturați de un *frisson*. Benjamin era unul dintre ei, evident, dar la fel și Claire, cine știe de ce, iar acum (se părea că) și Steve. Cum de fusese posibil ca o persoană să lase o asemenea moștenire în urmă, o asemenea dîră de energie, generată atît de nesăbuit și într-un timp atît de scurt?

— Nimeni nu mai știe ce s-a întîmplat cu Cicely, spuse el precaut. S-a întors în America și l-a cam... lăsat pe Benjamin cu ochii-n soare. I-a trebuit mult pînă să-și revină.

— Dar și-a revenit? întrebă Steve, după o pauză.

Philip șterse niște sos de salată din farfurie cu o bucățică de pâine și spuse:

— Benjamin mi-a spus la un moment dat – nu știu dacă e adevărat sau nu – că de fapt Cicely s-a întors în State ca să fie împreună cu o femeie pe nume Helen și că au avut... mă rog... o relație.

Steve făcu ochii mari.

— *Cicely*? Lesbiană?

— Cum ți-am zis, habar n-am dacă e adevărat. Kate se ridică și începu să strîngă vasele.

— Poate c-ar fi bine să schimbăm subiectul, spuse Steve când ea se aplecă deasupra chiuvelei și nu-i mai auzi. Dar mai e ceva. Ce s-a-ntîmplat cu sora lui Benjamin? Cea al cărei prieten a murit în atentatul cu bombă din local.

Acum era rîndul lui Philip să cadă dintr-odată pe gînduri.

— Mda... Lois... Mă rog, Benjamin nu prea vorbește de ea. Și cred că nici n-o vede foarte des. Din cîte știu, trăiește undeva în nord – parcă în York. Cred c-a fost bolnavă multă vreme după povestea aia. Pe urmă l-a cunoscut pe tipul ăsta și s-a cam... aruncat cu capul înainte. S-a măritat, are o fată... Nu-mi aduc aminte cum o cheamă.

— Benjamin are copii?

— Nu. N-au putut. Nu știu de ce. Și cred că nici ei nu știu.

Philip își aminti între timp de ultima dată când vorbise cu Lois.

— A fost cîndva o cină cu musafiri, spuse el, aducîndu-și aminte cu voce tare, în timp ce Steve se încrunta, străduindu-se să urmărească traseul sinuos al gîndirii celuilalt. Iar Lois purta

o rochie specială. Cred că n-avea mai mult de șaispe ani. Eram turbat după ea. Mîncarea era groaznică – Dumnezeule, ții minte ce chestii oribile mîncam în anii șaptezeci...?

— Știu, rîse Steve și arătă spre resturile de pe masă. Acum sîntem niște fandosîți fără pereche.

— ... Aia a fost seara... cred că aia a fost seara cînd am început să mă prind că mama se gîndea să aibă o aventură cu domnul Plumb – Bombonică, îl mai ții minte?

— Cum să nu. Un boșorog cu ardei sub coadă. Philip zîmbi și clătină din cap.

— Ai mei au fost cît pe-aci să se despartă din cauza lui. Îți vine să crezi? Săptămîni în șir n-am fost om.

Steve se oferi să-i mai toarne vin, iar el își împinse paharul în față, fără să-i mai pese că-l aștepta un drum lung cu mașina ceva mai tîrziu.

— Mersi.

— Totuși, el și cu maică-ta n-au... *făcut* nimic, nu?

— Depinde la ce te referi, răspunse Philip, învîrtindu-și vinul din pahar. Mama a murit acum cinci ani și cum tata n-a fost în stare să arunce nimic, m-am ocupat eu și printre vechituri am găsit o mulțime de scrisori. Pe care i le scrisese Plumb. Erau foarte pătimașe, chit că aveai nevoie de dicționar ca să le-nțelegi. Iar ea a avut o vreme cînd a ținut la ele ca la ochii din cap.

Habar n-am ce concluzie să trag. Nu știu exact ce să pricep din chestia asta...

— Dar a rămas alături de tatăl tău zi de zi, îi reaminti Steve, care adăugă, văzînd că Philip nu-i răspunde: El se descurcă – acum, c-a rămas singur?

— Mă rog...

Philip zîmbi din nou, de data asta ca pentru sine.

— Îi place mult să citească, ăsta e lucrul pe care e bine să-l știi despre tata. Întotdeauna stă cu nasul într-o carte. Nu prea-l mai ajută ochii, dar citește mai departe. În fiecare zi. Romane, cărți de istorie – tot ce-i pică-n mîină.

Kate se întoarse la masa din bucătărie ducînd un platou de pandișpan cu căpșuni, iar pentru un timp cei doi vechi prieteni se siliră să nu mai vorbească despre anii de școală. În loc de asta, Philip află cum se cunoscuseră Kate și Steve în ultimul lor an la universitatea din Manchester, cum își întrerupsese Kate cariera ca să le crească pe fete (dar căutînd acum o modalitate de-a se întoarce în învățămînt cu prima ocazie) și cum își găsisese Steve un post în laboratorul de cercetare al unei întreprinderi locale, cu sediul în zona industrială din afara orașului Telford, care încerca să progreseze în domeniul maselor plastice biodegradabile.

— De fapt, eu sînt departamentul de cercetare-dezvoltare, explică el. Eu și cu un asistent cu jumătate de normă. E neplăcut că nu avem multe resurse, dar firma e bună – și se potrivește cu ce vreau eu să fac.

— Din păcate, spuse Kate, tăind prăjitura, nu pot să-l plătească bine și-i dau un salariu de mizerie. Asta-i marea problemă.

— Eu știam că masele plastice nu sînt biodegradabile, spuse Philip, simțindu-se sărac cu duhul din cauza acestor cuvinte.

— Bineînțeles că nu sînt, zise Steve. Sînt sintetice. Dar cu timpul s-ar putea să reușim să le *facem* biodegradabile sau fotodegradabile. Cei de la firmă au fabricat cîteva tipuri de plastic solubil în apă fierbinte, de pildă. Celofanul